

Förstudie nytt kontrollprogram för paratuberkulos 2019

Bakgrund

Paratuberkulos orsakas av bakterien *Mycobacterium avium* ssp *paratuberculosis* och drabbar idisslare. Sjukdomsförloppet är smygande och förutom djurlidande medför sjukdomen produktionsnedsättningar både i form av minskad tillväxt och minskad mjölkproduktion. Sjukdomen är vanligt förekommande i stora delar av världen men Sverige har under många år bekämpat sjukdomen vilket lett till att paratuberkulos med stor sannolikhet inte finns i landet. Import av levande djur utgör den enskilt största risken för att introducera sjukdomen.

Sveriges möjlighet att ställa krav på provtagning för paratuberkulos vid införsel av djur kommer att förändras när ny EU-lagstiftning träder i kraft 2021. Sverige har ett unikt läge avseende paratuberkulos och såväl myndigheter som näring är överens om att vi bör fortsätta skydda oss mot etablering av infektionen.

Resultat

Under 2019 har ett arbete skett för att utreda förutsättningarna för att kunna skydda Sverige mot introduktion av paratuberkulos hos mjölk- och köttdjur i och med kategoriseringen av sjukdomen i EU:s nya djurhälsolag. Slutsatsen är att ett nationellt övervakningsprogram behöver tas fram för att behålla Sveriges unika läge. Genom att visa vår nationella status är det nämligen möjligt att ställa krav vid handel med djur. För att kunna bevisa vår svenska status behöver dock nationella undersökningar av mjölk- och blodprover först utföras. Något som kommer ske under 2020.

Under året har också ett första programförslag tagits fram i samverkan mellan näringen och myndigheterna. Det nya övervakningsprogrammet föreslås bygga på rullande övervakning via uttag av prover på tankmjölk och blodprover i samband med slakt.

Diskussion

Sverige har ett unikt läge när det gäller paratuberkulos som såväl näring som myndigheter är överens om att vi bör bevara. Utvecklingen av ett programförslag för övervakning av paratuberkulos efter införandet av EU:s nu djurhälsolag har kommit

2020-02-19
Sidan 2 av 2

ganska långt, men det finns flera återstående frågeställningar att lösa under 2020. Det gäller till exempel hur övervakning av riskbesättningar ska genomföras.

För att få en bred acceptans för screeningar och övervakning, som är förslaget på framtida övervakning, har ett förankringsarbete i näringen påbörjats under 2019 och bör fortgå under 2020.